

Hodnocení diplomové práce: Aneta Filipová

Ateliér Sochařství – Škola Lukáše Rittsteina – Socha 1.

Aneta přišla do Prahy na akademii výtvarných umění z pedagogické fakulty v Brně, kde dosáhla bakalářského titulu. Už tam prošla zkušeností malířskou.

Zkoušky složila do ateliéru Jiřího Příhody.

Její zaujetí pro modelování a figurální i zvířecí plastiku se jasně profilovalo již v přípravce u Tomáše Vejdovského. Když přestoupila do atelieru Socha 1, byla doslova dychtivá zmocňovat se materiálu a s vášní vyjadřovat své niterné pocity v prostoru.

Z její předchozí malířské práce bylo patrné silné zaujetí technickými urbanistickými strukturami, které abstrahovala expresivním stylem.

Zpočátku začala pracovat na zvířecí plastice vlastního psa – pitbula, přes kterou se přehoupala k rozměrnější geometricky stylizované soše zvířete.

Stylizace byla inspirovaná polygony, kterými se definují tvary v počítačovém prostoru. Aneta je však uchopila přístupem sobě vlastním a vše vymodelovala ručně tak, aby byly tvary zvířete srozumitelné a zvýrazněné. Nejednalo se o samoučelnou stylizaci, jakou nabízejí automaticky počítačové programy.

Tuto stylizaci a přístup dále rozvinula na figuře ženy, kterou pohlcuje jakýsi digitální mlž ovšem jen částečně a lokálně. Tuto zdařilou experimentální plastiku, však bohužel někdo odcizil.

V tomto období udělal i velice pozitivní zkušenost s prací na zakázku, jednalo se o hravou sochu dívku Pipi punčochatou, která se prostřednictvím dekoru na oblečení plasticky transformuje v abstrahovanou vertikálně členěnou strukturu.

Zásadní posunem byla stáž na Copper Union v New Yorku, kde Aneta strávila půl roku. Setkala se zde s kritickým myšlením. Její práce z této stáže se odehrávaly více ve fotografii, kresbě a sběru inspiračního materiálu, nežli v teritoriu sochařství.

Jednalo se o pobyt, který byl pro Anetu zásadně podnětný a z něhož vygenerovala také v Praze další figurální sochu.

Její zájem se v Americe přenesl do oblasti transgender umění a uvažování.

V Praze pracovala podle fotografií na figurální soše v nadživotní velikosti, která byla přímo inspirovaná její kamarádkou – kamarádem, kterého-kterou potkala v New Yorku. Osoba, která ve skutečnosti prošla přímou proměnou pohlaví, tedy změnou z muže na ženu, jí inspirovala soše, která by se dala nazvat dva v jednom – kdy jakési druhé kůže trčí figura uzavřená právě do nové struktury. Aneta zde využila technologii šití z koženky který z umělého materiálu přímo na laminátovém odlitku a vznikla tak působivá socha kde je, myslím, na první pohled jasné o jaké téma se jedná, aniž bychom znali přesné pozadí příběhu, který autorka detailně nastudovala. Formálně se zde velice pozitivně projevila fascinace dílem Ladislava Šalouna. Figura má osobitý výraz, správně zvolené měřítku a rezonuje se současným děním v oblasti současné figurální plastiky.

Toto dílo se stalo vrcholem jejího dosavadního figurativního snažení a jakýmsi odrazovým můstkem k diplomové práci. V této fázi se od sebe v Anetinych sochách oddělila figurativní a geometrická složka.

Přichází zde na řadu dlouhodobý zájem studentky o architekturu, kterou zpracovávala malířsky na pedagogické fakultě v Hradci Králové.

Urbanismus ji inspiruje do té míry, že vytváří modely drobných struktur, které by s architekturou jako takovou mohly koexistovat.

V diplomové práci se rozhodla řešit právě svůj vztah k tomuto fenoménu a to jak by mohla vypadat architektonická socha právě dnes v jejím pojetí. Se zápalem sobě vlastním se pustila do práce na modelech a několik měsíců u této práce vydržela, tak aby si prověřila své záměry.

Svou práci také poprvé realizovala v přímo v materiálech – tzn. v železe nerez oceli krystalických strukturách bismutu a lících průhledných materiálech hodně experimentovala. Oproti původně zamyšleným modelům se mírně změnila její koncepce, což je nakonec pro celou práci pozitivní.

V přehledném, ale přesto vlastně dosti komplikovaném sousoší abstraktních tvarů, které se prosazují divoce v prostoru a pnou se kamsi vzhůru je celá řada drobných překvapení z nichž největší čeká právě v jakémsi základu sochy, kde jsou zality do transparentního materiálu krystalické struktury bismutu, se kterými Aneta celý rok experimentuje.

Tento lehký kov krystaluje do bizarních struktur, které nám mohou připomínat města, tištěné spoje generické struktury algoritmický vzorců z počítačů

V základně sochy je tak prezentován jakýsi mikrosvět, kterého se jako lidstvo neustále snažíme dotknout a proniknout do něj hlouběji. Nad touto základnou, z které socha vyrůstá, je útvar zohledňující reálný svět odvozený od měřítka lidské figury, ve kterém se běžně pohybujeme.

Tyto dva světy jsou na první pohled v konfliktu, ale při bližším zkoumání, je jasné že makrostruktura může být jen malým dílkem toho, co se odehrává v základně sochy v mikroměřítku.

Můžeme zde cítit odkazy postmoderny i dekonstruktivismu.

V momentu, kdy vstoupíme do středu této brutální architektonické struktury se stáváme součástí mikrostruktury vnitřního vesmíru, na které právě stojíme.

Technický trojvýhonek – zárodek urbanismu, připomínající výtah, se chová jako živý organismus. Tento odvážný sochařský počín nabízí autorce mnoho budoucích cest, průsečíků a možností, právě v kombinaci s její předešlou figurativní tvorbou.

Aneta je ryzí sochařský talent robustního charakteru, který směle vplouvá do teritoria českého sochařství.

S radostí doporučuji k udělení diplomu.

Ak.soch. Lukáš Rittstein